

Úpa – Jez Ratibořice (Viktorčin splav) rekonstrukce jezu, ř. km 17,060

Povodí Labe, státní podnik, 2025

Identifikační údaje o stavbě

- Místo: Ratibořice, Žernov u České Skalice
- Vodní tok: Úpa (IDVT 10100036)
- Účel: Rekonstrukce jezu
- Investor: Povodí Labe, státní podnik
- Obec s rozšířenou působností: Náchod

Odůvodnění záměru

- Záměr reaguje na škody způsobené povodní v září 2024
- Na základě stanoviska AOPK nebude jez obnoven v původních parametrech
- Nahrazen balvanitým skluzem pro zajištění migrační prostupnosti

Historický jez?

- Původně dřevěný splav
- Úpravy při stavbě zavodňovacích systémů ve čtyřicátých a sedmdesátých letech devatenáctého století
- Další změny při regulaci Úpy ve dvacátých a padesátých letech dvacátého století
- Zaneseno bylo cca 1000 m³ nánosů

Současný stav

- Jez se nachází v historické lokalitě Babiččina údolí u Starého bělidla
- Současný pevný kamenný jez je dlouhý 27 m, s výškou přelivu 2,6 m
- Byl poškozen při povodni – chybí části kamenného obkladu a parapetu pilířů a přelivná plocha byla odplavena
- Při povodni cca 1000 m³ nánosů v korytě

Cíl projektu

- Obnova bezpečnosti a provozuschopnosti vodního díla při respektování požadavků ochrany přírody a památkové péče
- Zlepšení migrační prostupnosti toku a zvýšení bezpečnosti vodáků

Technické řešení

- Navržen balvanitý skluz z kamenů 200–500 kg se sklonem 1:15 až 1:20 celkovou délkou min. 36 m
- Pro zachování vodního sloupce 0,15 m při průtoků Q_{355d} délka min. 36 m
- Cílem je umožnit obousměrnou migraci ryb a mihulovců
- Zdrsnění dna pro zpomalení proudu a vytvoření úkrytů

Technické řešení

- Povolený odběr 380 l/s pro mlýnský náhon, zachování odběru podmínkou NPÚ
- Hydrotechnickým výpočtem bude posouzena nutnost zachovat stávající úroveň přelivné hrany
- Zdrsnění dna pro zpomalení proudu a vytvoření úkrytů

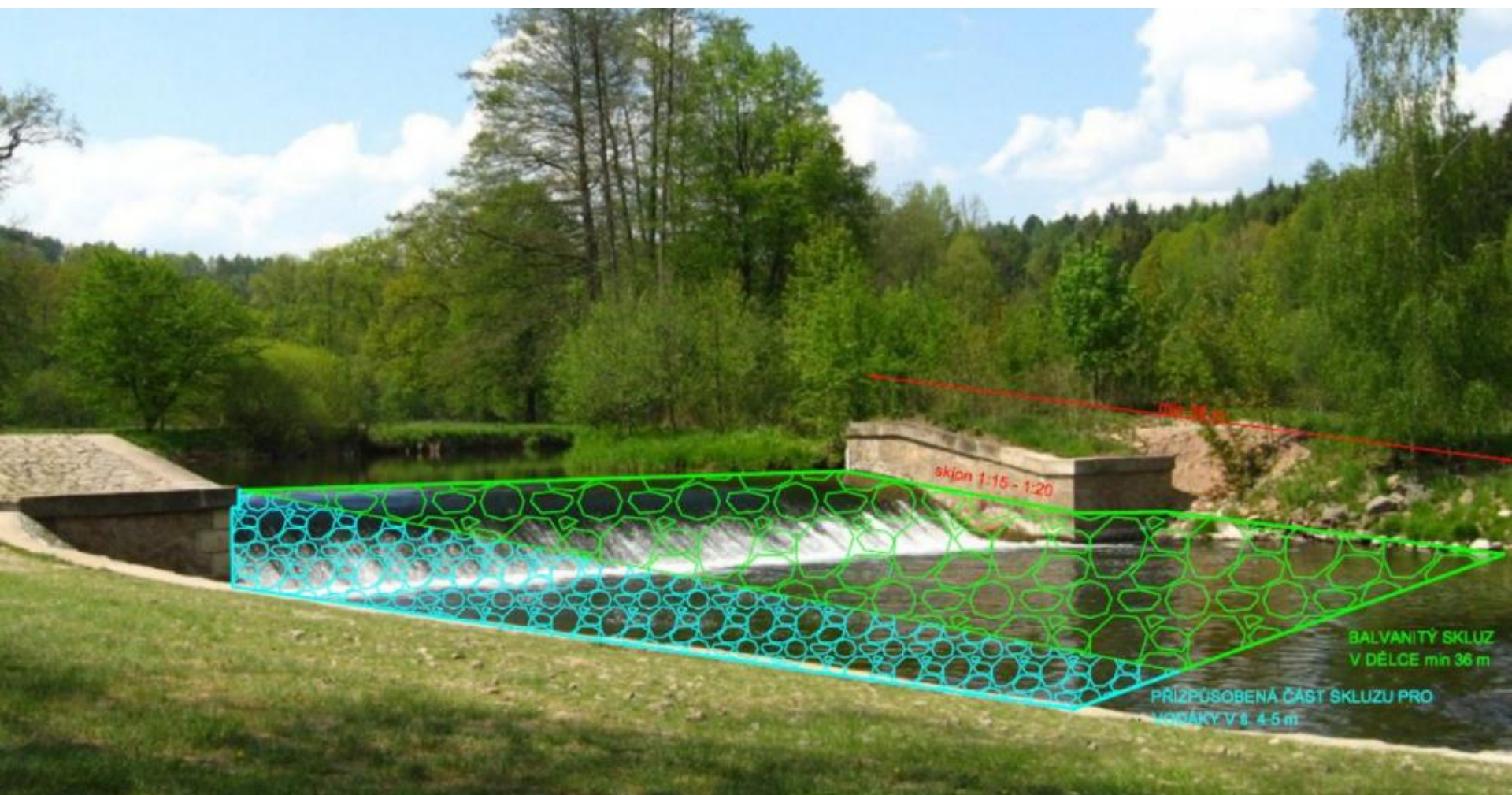
Technické řešení – pilíře a břehy

- Úprava stávajících pilířů s ohledem na památkovou ochranu (podmínka souhlasu Národního památkového ústavu)
- Břehové opevnění bude přírodě blízké, ale zároveň bezpečné pro návštěvníky
- Materiál z podjezí bude použit pro vyrovnání sklonu skluzu

Vodácká propust

- Součástí návrhu je i vodácká propust o šíři cca 4 m
- Umožní bezpečné splutí nebo alespoň přetažení lodí při nižším průtoku
- Na pravém břehu budou přírodní kamenné schody pro výstup a nástup vodáků

sklon 1:15 - 1:20

BALVANITÝ SKLUZ
V DÉLCE min 36 m

PRÍZPUSOBENÁ ČASŤ SKLUZU PRO
VODÁKY V š. 4-5 m

Ekologické a kulturní aspekty

- Akce se nachází v NPP Babiččino údolí a EVL Babiččino údolí – Rýzmburk
- Součást NKP „Babiččino údolí v Ratibořicích“
- Vyskytují se zde druhy: střevele potoční, pstruh obecný, mřenka mramorovaná, mihule potoční
- Záměr respektuje požadavky NPÚ a AOPK
- Projekt je v souladu s Plánem dílčího povodí Horního a středního Labe (HSL31201009)

Náklady a financování

- Celkové náklady: 20,5 mil. Kč
- Studie + projektová dokumentace: 0,5 mil. Kč
- Realizace: 20 mil. Kč
- Financování: Operační program Životní prostředí (OPŽP)
- Pozemky v majetku Povodí Labe

Harmonogram

- 2025 – zpracování a schválení investičního záměru
- 2025 – 2026 – projektová dokumentace a povolení
- 2026 – 2027 – realizace stavby

Děkuji za pozornost

Ing. Michal Krejčí; Povodí Labe, státní podnik

